
Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

2022/0051(COD)

3.3.2023

MNENJE

Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov

za Odbor za pravne zadeve

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 (COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Pripravljalnica mnenja: Deirdre Clune

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Namen predloga direktive o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti je spodbujati trajnostno in odgovorno ravnanje podjetij v celotnih globalnih vrednostnih verigah, kar pripravljavka mnenja v celoti podpira. Podjetja bodo obvezana k opredelitvi in, kjer bo to potrebno, preprečevanju, odpravljanju ali ublažitvi negativnih vplivov njihovih dejavnosti na človekove pravice in okolje. Za podjetja bodo nova pravila prinesla pravno varnost in enake konkurenčne pogoje v primerjavi z zdajšnjim stanjem, kjer se pristopi v različnih državah članicah razlikujejo.

Namen osnutka mnenja je povečati raven harmonizacije direktive in preprečiti razdrobljenost, ohraniti pristop, ki temelji na tveganju, racionalizirati postopke ter zagotoviti večjo podporo malim in srednjim podjetjem, da bi jim pomagali pri izpolnjevanju zahtev.

Pripravljavka mnenja se na splošno strinja s cilji, ki jih je predlagala Komisija, vendar jo skrbi, da predlagana direktiva sicer uporablja pristop minimalne harmonizacije, vendar državam članicam dopušča možnost, da uvedejo drugačne obveznosti od tistih iz te direktive. Skrbi jo tudi, da bi to lahko privedlo do razlik v pravilih na nacionalni ravni z različnimi zahtevami v različnih državah članicah, kar bi lahko dejansko ogrozilo pravno varnost in ustvarjanje enakih konkurenčnih pogojev za podjetja. V ta namen je pripravljavka mnenja predlagala vrsto predlogov sprememb, da bi v predlogu povečala stopnjo harmonizacije in čezmejnega sodelovanja. Podjetja morajo na primer dokazati, da zahteve izpolnjujejo na konsolidiran način, tako da lahko poročajo na ravni skupine v eni sami državni članici.

Da bi bolje podprli mala in srednja podjetja pri izpolnjevanju zahtev iz te direktive, je pripravljavka mnenja okrepila določbe o podpori MSP v členih 7 in 8. Poleg tega je pripravljavka mnenja predlagala, da bi morala Komisija pripraviti smernice, s katerimi bi podjetjem, zlasti MSP, pomagala pri izpolnjevanju njihovih obveznosti v zvezi s skrbnim pregledom, kar bi lahko uporabili kot osnovo za upravno ali finančno pomoč MSP. Poleg tega predlaga tudi, da bi vsaka država članica ustanovila nacionalno enotno kontaktno točko, ki lahko usmerja podjetja in jim nudi podporo, obenem pa služi kot povezovalna točka, s čimer bi izboljšali čezmejno sodelovanje in preprečili razdrobljenost.

Na koncu je dodala še nekaj predlogov sprememb, katerih namen je dodatno pojasniti, da je treba za učinkovite skrbne preglede uporabiti pristop, ki temelji na tveganju, in da bi bilo treba to storiti z uveljavljeno metodologijo spremljanja, ki temelji na tveganju, da bi zagotovili, da podjetja v svoji vrednostni verigi učinkovito prepoznavajo tveganje ob upoštevanju narave in okvira poslovanja podjetja. To bi lahko vključevalo recimo geografske vidike, področje, na katerem se pojavljajo tveganja, in njihov obseg.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov poziva Odbor za pravne zadeve kot pristojni odbor, da upošteva naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog direktive Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(15) Podjetja bi morala sprejeti ustrezne ukrepe za vzpostavitev in izvajanje ukrepov skrbnega pregleda v zvezi s svojim lastnim poslovanjem, hčerinskimi družbami ter **vzpostavljenimi neposrednimi in posrednimi** poslovnimi odnosi v celotnih vrednostnih verigah v skladu z določbami te direktive. Ta direktiva ne bi smela od podjetij zahtevati, da v vseh okoliščinah zagotovijo, da se negativni vplivi nikoli ne bodo pojavili ali da bodo ustavljeni. Podjetja na primer morda ne bodo mogla doseči takih rezultatov pri poslovnih odnosih, pri katerih je negativni vpliv posledica državne intervencije. Zato bi morale biti glavne obveznosti v tej direktivi „obveznosti prizadevanja“. Podjetje bi moralo sprejeti ustrezne ukrepe, za katere se lahko razumno pričakuje, da bodo v okoliščinah posameznega primera preprečili ali čim bolj zmanjšali negativni vpliv. Upoštevati bi bilo treba posebnosti vrednostne verige podjetja, sektorja ali geografskega območja, na katerem delujejo njegovi partnerji v vrednostni verigi, moč podjetja za vplivanje na neposredne in posredne poslovne odnose ter vprašanje, ali bi lahko podjetje povečalo svojo moč za vplivanje.

Predlog spremembe 2 Predlog direktive Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(15) Podjetja bi morala sprejeti ustrezne ukrepe za vzpostavitev in izvajanje ukrepov skrbnega pregleda v zvezi s svojim lastnim poslovanjem, hčerinskimi družbami ter poslovnimi odnosi v celotnih vrednostnih verigah v skladu z določbami te direktive. Ta direktiva ne bi smela od podjetij zahtevati, da v vseh okoliščinah zagotovijo, da se negativni vplivi nikoli ne bodo pojavili ali da bodo ustavljeni. Podjetja na primer morda ne bodo mogla doseči takih rezultatov pri poslovnih odnosih, pri katerih je negativni vpliv posledica državne intervencije. Zato bi morale biti glavne obveznosti v tej direktivi „obveznosti prizadevanja“. Podjetje bi moralo sprejeti ustrezne ukrepe, za katere se lahko razumno pričakuje, da bodo v okoliščinah posameznega primera preprečili ali čim bolj zmanjšali negativni vpliv. **Ukrep mora biti sorazmeren s pomembnostjo in obsegom negativnega vpliva ter tem, kako ravnanje podjetja prispeva k negativnemu vplivu.** Upoštevati bi bilo treba posebnosti vrednostne verige podjetja, sektorja ali geografskega območja, na katerem delujejo njegovi partnerji v vrednostni verigi, moč podjetja za vplivanje na neposredne in posredne poslovne odnose ter vprašanje, ali bi lahko podjetje povečalo svojo moč za vplivanje. **Obveznosti skrbnega pregleda iz te direktive bi moral podpirati pristop, ki temelji na tveganju in ki upošteva resnost, verjetnost in nujnost morebitnih in dejanskih negativnih vplivov.**

(18) Vrednostna veriga bi morala zajemati dejavnosti v zvezi s proizvodnjo blaga ali opravljanjem storitev s strani podjetja, vključno z razvojem izdelka ali storitve ter uporabo in odstranitvijo izdelka, ter s tem povezane dejavnosti v okviru vzpostavljenih poslovnih odnosov podjetja. Zajemati bi morala vzpostavljene neposredne in posredne poslovne odnose, ki so višje v verigi in pri katerih gre za oblikovanje, pridobivanje, proizvodnjo, prevoz, skladiščenje in dobavljanje surovin, izdelkov in delov izdelkov ali zagotavljanje storitev podjetju, ki so potrebni za izvajanje dejavnosti podjetja, pa tudi odnose, ki so nižje v verigi, vključno z vzpostavljenimi neposrednimi in posrednimi poslovnimi odnosi, pri katerih gre za uporabo ali sprejemanje izdelkov, delov izdelkov ali storitev od podjetja do konca življenjske dobe izdelka, med drugim vključno z distribucijo izdelka trgovcem na drobno, prevozom in skladiščenjem izdelka, njegovim razstavljanjem, recikliranjem, kompostiranjem ali odlaganjem na odlagališčih.

črtano

**Predlog spremembe 3
Predlog direktive
Uvodna izjava 20**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(20) Da bi podjetjem omogočili ustrezno prepoznavanje negativnih vplivov v njihovi vrednostni verigi in izvajanje ustreznega pritiska, bi morale biti obveznosti skrbnega pregleda v tej direktivi omejene na vzpostavljene poslovne odnose. Za namene te direktive bi morali vzpostavljeni poslovni odnosi pomeniti take neposredne in posredne poslovne odnose, ki so glede na svojo intenzivnost in trajanje trajni ali pa se pričakuje, da bodo trajni, in ki ne predstavljajo zanemarljivega ali pomožnega dela vrednostne verige.

Predlog spremembe

črtano

Narava poslovnih odnosov kot „vzpostavljenih“ bi se morala redno ponovno ocenjevati, in sicer vsaj vsakih 12 mesecev. Če neposredni poslovni odnos podjetja velja za vzpostavljenega, bi se morali tudi vsi povezani posredni poslovni odnosi v zvezi s tem podjetjem šteti za vzpostavljene.

Predlog spremembe 4
Predlog direktive
Uvodna izjava 27

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(27) Za izvajanje ustreznega skrbnega pregleda glede človekovih pravic in okolja v zvezi s svojim poslovanjem, hčerinskimi družbami in vrednostnimi verigami bi morala podjetja, ki jih zajema ta direktiva, skrbni pregled vključiti v poslovne politike, prepoznavati, preprečevati, ublažiti in odpraviti morebitne in dejanske negativne vplive na človekove pravice in okolje ter čim bolj zmanjšati njihov obseg, vzpostaviti in ohranjati pritožbeni postopek, spremljati učinkovitost sprejetih ukrepov v skladu z zahtevami iz te direktive ter javno komunicirati o svojem izvajanju skrbnega pregleda. Za zagotovitev jasnosti za podjetja bi bilo treba v tej direktivi jasno razlikovati zlasti med ukrepi za preprečevanje in ublažitev morebitnih negativnih vplivov ter ukrepi za odpravo, ali kadar to ni mogoče, čim večje zmanjšanje dejanskih negativnih vplivov.

Predlog spremembe

(27) Za izvajanje ustreznega skrbnega pregleda glede človekovih pravic in okolja v zvezi s svojim poslovanjem, hčerinskimi družbami in vrednostnimi verigami bi morala podjetja, ki jih zajema ta direktiva, skrbni pregled vključiti v poslovne politike, prepoznavati, preprečevati, ublažiti in odpraviti morebitne in dejanske negativne vplive na človekove pravice in okolje ter čim bolj zmanjšati njihov obseg, vzpostaviti in ohranjati pritožbeni postopek, spremljati učinkovitost sprejetih ukrepov v skladu z zahtevami iz te direktive ter javno komunicirati o svojem izvajanju skrbnega pregleda ***in z njim povezanih informacijah, da bi podjetjem, njihovim hčerinskim družbam in poslovnim partnerjem, ki poslujejo v državah v razvoju, pomagala prepoznavati, preprečevati in učinkovito odpravljati dejanske ali morebitne negativne vplive na človekove pravice in okolje.*** Za zagotovitev jasnosti za podjetja bi bilo treba v tej direktivi jasno razlikovati zlasti med ukrepi za preprečevanje in ublažitev morebitnih negativnih vplivov ter ukrepi za odpravo, ali kadar to ni mogoče, čim večje zmanjšanje dejanskih negativnih vplivov.

Predlog spremembe 5

Predlog direktive
Uvodna izjava 27 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(27a) Cilj te direktive je vzpostaviti enake konkurenčne pogoje in odpraviti razdrobljenost na notranjem trgu. Za njeno učinkovitost je bistveno, da za podjetja na notranjem trgu veljajo enaka pravila. Države članice zato v svoji nacionalni zakonodaji ne bi smele obdržati ali vanjo uvajati določb, ki odstopajo od določb iz te direktive.

Predlog spremembe 6
Predlog direktive
Uvodna izjava 29

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(29) Za izpolnjevanje obveznosti skrbnega pregleda morajo podjetja sprejeti ustrezne ukrepe v zvezi s prepoznavanjem, preprečevanjem in odpravo negativnih vplivov. „Ustrezni ukrep“ bi moral pomeniti ukrep, s katerim se lahko dosežejo cilji skrbnega pregleda in ki je sorazmeren s stopnjo resnosti in verjetnostjo negativnega vpliva ter **je podjetju na voljo pod razumnimi pogoji**, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera, vključno z značilnostmi gospodarskega sektorja in določenega poslovnega odnosa ter vplivom podjetja na poslovni odnos, in potrebe po določitvi prednostnih ukrepov. V zvezi s tem bi moral vpliv podjetja na poslovni odnos v skladu z mednarodnimi okviri vključevati sposobnost podjetja, da prepriča poslovni odnos, da sprejme ukrepe za odpravo ali preprečevanje negativnih vplivov (na primer z nadzorom nad lastništvom ali z dejanskim nadzorom, tržno močjo, zahtevami za predkvalifikacijo, povezovanjem poslovnih spodbud z uspešnostjo na področjih človekovih pravic in okolja itd.), na eni strani ter stopnjo

(29) Za izpolnjevanje obveznosti skrbnega pregleda morajo podjetja sprejeti ustrezne ukrepe v zvezi s prepoznavanjem, preprečevanjem in odpravo negativnih vplivov. „Ustrezni ukrep“ bi moral pomeniti **sorazmeren** ukrep, s katerim se lahko dosežejo cilji skrbnega pregleda **na podlagi tveganja** in ki je **podjetju na voljo pod razumnimi pogoji**, je sorazmeren s stopnjo resnosti in verjetnostjo negativnega vpliva ter **ravnjo udeležnosti podjetja v morebitnih negativnih vplivih**, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera, vključno z značilnostmi gospodarskega sektorja in določenega poslovnega odnosa ter vplivom podjetja na poslovni odnos, in potrebe po določitvi prednostnih ukrepov. V zvezi s tem bi moral vpliv podjetja na poslovni odnos v skladu z mednarodnimi okviri vključevati sposobnost podjetja, da prepriča poslovni odnos, da sprejme ukrepe za odpravo ali preprečevanje negativnih vplivov (na primer z nadzorom nad lastništvom ali z dejanskim nadzorom, tržno močjo, zahtevami za predkvalifikacijo, povezovanjem poslovnih spodbud z

vpliva ali pritiska, ki bi ga podjetje lahko razumno izvajalo, na primer s sodelovanjem z zadevnim poslovnim partnerjem ali z drugim podjetjem, ki je v neposrednem poslovnem odnosu s poslovnim partnerjem, povezanim z negativnim vplivom, na drugi strani.

uspešnostjo na področjih človekovih pravic in okolja itd.), na eni strani ter stopnjo vpliva ali pritiska, ki bi ga podjetje lahko razumno izvajalo, na primer s sodelovanjem z zadevnim poslovnim partnerjem ali z drugim podjetjem, ki je v neposrednem poslovnem odnosu s poslovnim partnerjem, povezanim z negativnim vplivom, na drugi strani.

Predlog spremembe 7
Predlog direktive
Uvodna izjava 30

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(30) V skladu z obveznostmi skrbnega pregleda iz te direktive bi morale podjetje prepoznavati dejanske ali morebitne negativne vplive na človekove pravice in okolje. Za zagotavljanje celovitega prepoznavanja negativnih vplivov bi morale tako prepoznavanje temeljiti na kvantitativnih in kvalitativnih informacijah. V zvezi z negativnimi vplivi na okolje bi morale podjetje na primer pridobiti informacije o izhodiščnem stanju na lokacijah ali v objektih z večjim tveganjem v vrednostnih verigah. Prepoznavanje negativnih vplivov bi morale vključevati dinamično in redno ocenjevanje stanja človekovih pravic in okoljskih razmer: pred začetkom nove dejavnosti ali odnosa, pred pomembnimi odločitvami ali spremembami glede poslovanja, kot odziv na spremembe v operativnem okolju ali njihovo predvidevanje; ter **redno ocenjevanje**, vsaj vsakih 12 mesecev, ves čas trajanja dejavnosti ali odnosa. Regulirani finančni podjemi, ki zagotavljajo posojila, kredite ali druge finančne storitve, bi morali prepoznavati negativne vplive samo ob sklenitvi pogodbe. Pri prepoznavanju negativnih vplivov bi morala podjetja prepoznati in oceniti tudi vpliv poslovnega modela in strategij poslovnega odnosa, vključno s praksami trgovanja, javnega

Predlog spremembe

(30) V skladu z obveznostmi skrbnega pregleda iz te direktive bi morale podjetje prepoznavati dejanske ali morebitne negativne vplive na človekove pravice in okolje, **v skladu s pristopom, ki temelji na tveganju**. Za zagotavljanje celovitega prepoznavanja negativnih vplivov bi morale tako prepoznavanje temeljiti na kvantitativnih in kvalitativnih informacijah. V zvezi z negativnimi vplivi na okolje bi morale podjetje na primer pridobiti informacije o izhodiščnem stanju na lokacijah ali v objektih z večjim tveganjem v vrednostnih verigah. Prepoznavanje negativnih vplivov bi morale vključevati dinamično in redno ocenjevanje stanja človekovih pravic in okoljskih razmer: pred začetkom nove dejavnosti ali odnosa, pred pomembnimi odločitvami ali spremembami glede poslovanja, kot odziv na spremembe v operativnem okolju ali njihovo predvidevanje ter vsaj vsakih 12 mesecev, ves čas trajanja dejavnosti ali odnosa. Regulirani finančni podjemi, ki zagotavljajo posojila, kredite ali druge finančne storitve, bi morali prepoznavati negativne vplive samo ob sklenitvi pogodbe. Pri prepoznavanju negativnih vplivov bi morala podjetja prepoznati in oceniti tudi vpliv poslovnega modela in strategij poslovnega odnosa, vključno s

naročanja in oblikovanja cen. Kadar podjetje ne more istočasno preprečiti, odpraviti ali čim bolj zmanjšati vseh svojih negativnih vplivov, bi moralo biti sposobno prednostno razvrstiti svoje ukrepe, pod pogojem, da sprejme ukrepe, ki so mu ob upoštevanju posebnih okoliščin pod razumnimi pogoji na voljo.

praksami trgovanja, javnega naročanja in oblikovanja cen. Kadar podjetje ne more istočasno preprečiti, odpraviti ali čim bolj zmanjšati vseh svojih negativnih vplivov, bi moralo biti sposobno prednostno razvrstiti svoje ukrepe, pod pogojem, da sprejme ukrepe, ki so mu ob upoštevanju posebnih okoliščin pod razumnimi pogoji na voljo.

Predlog spremembe 8
Predlog direktive
Uvodna izjava 30 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(30a) Pristop k skrbnemu pregledu, ki temelji na tveganju, bi moral omogočati metodologijo določanja na podlagi tveganja, ki podjetjem omogoča, da sprejmejo sorazmeren pristop k opredelitvi dejanskih in morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje, pri tem pa upošteva verjetnost, resnost in nujnost morebitnih ali dejanskih negativnih vplivov na človekove pravice in vpliv na okolje ter naravo in okvir poslovanja podjetja, všteti geografske vidike, obseg in vrsto tveganj, povezanih s temi morebitnimi ali negativnimi vplivi, in njihov obseg.

Predlog spremembe 9
Predlog direktive
Uvodna izjava 32

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(32) V skladu z mednarodnimi standardi bi bilo treba pri preprečevanju in ublažitvi ter odpravi in čim večjem zmanjšanju negativnih vplivov upoštevati interese prizadetih. Da bi omogočili neprekinjeno sodelovanje s poslovnim partnerjem v vrednostni verigi namesto prekinitve poslovnih odnosov (izključitve) in po možnosti poslabšanja negativnih vplivov,

Predlog spremembe

(32) V skladu z mednarodnimi standardi bi bilo treba pri preprečevanju in ublažitvi ter odpravi in čim večjem zmanjšanju negativnih vplivov upoštevati interese prizadetih. Da bi omogočili neprekinjeno sodelovanje s poslovnim partnerjem v vrednostni verigi namesto prekinitve poslovnih odnosov (izključitve) in po možnosti poslabšanja negativnih vplivov,

bi morala ta direktiva zagotoviti, da se izključitev uporablja kot skrajni ukrep v skladu s politiko Unije za ničelno toleranco do dela otrok. Prekinitev poslovnega odnosa, v katerem je bilo ugotovljeno delo otrok, bi lahko otroke izpostavila še resnejšim negativnim vplivom na človekove pravice. Zato bi bilo treba to upoštevati pri odločanju o ustreznih ukrepih.

bi morala ta direktiva zagotoviti, da se izključitev uporablja kot skrajni ukrep v skladu s politiko Unije za ničelno toleranco do dela otrok. Prekinitev poslovnega odnosa, v katerem je bilo ugotovljeno delo otrok, bi lahko otroke izpostavila še resnejšim negativnim vplivom na človekove pravice. Zato bi bilo treba to upoštevati pri odločanju o ustreznih ukrepih. ***Podjetja bi morala pravočasno, učinkovito in smiselno sodelovati z deležniki, na katere vpliva odločitev o začasnem ali trajnem prenehanju negativnih vplivov, preden sprejmejo to odločitev, ter oceniti negativne vplive, ki lahko izhajajo iz teh ukrepov.***

Predlog spremembe 10
Predlog direktive
Uvodna izjava 34

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(34) Za izpolnitev obveznosti preprečevanja in ublažitve v okviru te direktive bi bilo treba od podjetij zahtevati, da po potrebi sprejmejo naslednje ukrepe. Kadar je to potrebno zaradi zapletenosti preprečevalnih ukrepov, bi morala podjetja pripraviti in izvajati načrt preprečevalnih ukrepov. Podjetja bi si morala prizadevati, da od neposrednega partnerja, s katerim imajo ***vzpostavljen*** poslovni odnos, pridobijo pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom preprečevalnih ukrepov, ***vključno s pridobitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od njegovih partnerjev, kolikor so njihove dejavnosti del vrednostne verige podjetij. Pogodbena zagotovila bi morali spremljati*** ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Za zagotavljanje celovitega preprečevanja dejanskih in morebitnih negativnih vplivov bi morala podjetja prav tako izvajati naložbe, namenjene preprečevanju negativnih vplivov, zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP,

Predlog spremembe

(34) Za izpolnitev obveznosti preprečevanja in ublažitve v okviru te direktive bi bilo treba od podjetij zahtevati, da po potrebi sprejmejo naslednje ukrepe. Kadar je to potrebno zaradi zapletenosti preprečevalnih ukrepov, bi morala podjetja pripraviti in izvajati načrt preprečevalnih ukrepov. Podjetja bi si morala prizadevati, da od neposrednega partnerja, s katerim imajo poslovni odnos, pridobijo pogodbeno ***ali druga*** zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom preprečevalnih ukrepov. ***Pogodbena zagotovila bi morala biti razumna in nediskriminatorna, spremljati pa bi jih morali*** ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Za zagotavljanje celovitega preprečevanja dejanskih in morebitnih negativnih vplivov bi morala podjetja prav tako izvajati naložbe, namenjene preprečevanju negativnih vplivov, zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP, s katerim imajo poslovni odnos, na primer z neposrednim financiranjem, posojili z

s katerim imajo **vzpostavljen** poslovni odnos, na primer z neposrednim financiranjem, posojili z nizkimi obrestnimi merami, jamstvi neprekinjenega financiranja in pomočjo pri zagotavljanju financiranja, da se podpre izvajanje kodeksa ravnanja ali načrta preprečevalnih ukrepov, ali zagotavljati tehnične smernice, na primer v obliki usposabljanja ali posodobitve sistemov upravljanja, ter sodelovati z drugimi podjetji.

nizkimi obrestnimi merami, jamstvi neprekinjenega financiranja in pomočjo pri zagotavljanju financiranja, da se podpre izvajanje kodeksa ravnanja ali načrta preprečevalnih ukrepov, ali zagotavljati tehnične smernice, na primer v obliki usposabljanja ali posodobitve sistemov upravljanja, ter sodelovati z drugimi podjetji.

Predlog spremembe 11
Predlog direktive
Uvodna izjava 35

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(35) Za prikaz celotnega nabora možnosti, ki jih ima podjetje v primerih, kadar morebitnih vplivov ni mogoče obravnavati z opisanimi ukrepi za preprečevanje ali čim večje zmanjšanje, bi morala biti v tej direktivi navedena tudi možnost podjetja, da si prizadeva skleniti pogodbo s posrednim poslovnim partnerjem, da se doseže skladnost s kodeksom ravnanja podjetja ali načrtom preprečevalnih ukrepov, ter da izvede ustrezne ukrepe za preverjanje skladnosti posrednega poslovnega odnosa s pogodbo.

Predlog spremembe

črtano

Predlog spremembe 12
Predlog direktive
Uvodna izjava 37

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(37) Kar zadeva *neposredne in posredne* poslovne odnose, lahko industrijsko sodelovanje, industrijske sheme in večdeležniške pobude pomagajo ustvariti dodatne možnosti vplivanja za prepoznavanje, ublažitev in preprečevanje negativnih vplivov. Zato bi morala imeti podjetja možnost, da se pri izvajanju svojih obveznosti skrbnega pregleda iz te

Predlog spremembe

(37) Kar zadeva poslovne odnose, lahko industrijsko sodelovanje, industrijske sheme in večdeležniške pobude pomagajo ustvariti dodatne možnosti vplivanja za prepoznavanje, ublažitev in preprečevanje negativnih vplivov. Zato bi morala imeti podjetja možnost, da se pri izvajanju svojih obveznosti skrbnega pregleda iz te direktive oprejo na take pobude, kolikor so

direktive oprejo na take pobude, kolikor so take sheme in pobude primerne za podporo izpolnjevanju navedenih obveznosti. Podjetja bi lahko na lastno pobudo ocenila usklajenost teh shem in pobud z obveznostmi iz te direktive. Za zagotavljanje izčrpnih informacij o takih pobudah bi morala biti v Direktivi navedena tudi možnost Komisije in držav članic, da olajšajo razširjanje informacij o takih shemah ali pobudah in njihovih rezultatih. Komisija **lahko** v sodelovanju z državami članicami **izda** smernice za oceno primernosti industrijskih shem in večdeležniških pobud.

take sheme in pobude primerne za podporo izpolnjevanju navedenih obveznosti. Podjetja bi lahko na lastno pobudo ocenila usklajenost teh shem in pobud z obveznostmi iz te direktive. Za zagotavljanje izčrpnih informacij o takih pobudah bi morala biti v Direktivi navedena tudi možnost Komisije in držav članic, da olajšajo razširjanje informacij o takih shemah ali pobudah in njihovih rezultatih. Komisija **bi morala** v sodelovanju z državami članicami **in ustreznimi deležniki izdati** smernice za oceno primernosti industrijskih shem in večdeležniških pobud. **Komisija bi morala tudi razviti sistem, s katerim se lahko uradno priznajo sektorske sheme in večdeležniške pobude. Skladnost s priznanimi industrijskimi shemami in večdeležniškimi pobudami bo prispevala k zagotavljanju skladnosti z zahtevami skrbnega pregleda, predpisanimi s to direktivo. Zanašanje na industrijske sheme in večdeležniške pobude podjetja ne odvezuje njegove individualne odgovornosti in obveznosti, da opravi skrbni pregled v skladu s to direktivo.**

Predlog spremembe 13 **Predlog direktive** **Uvodna izjava 39**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(39) Za izpolnitev obveznosti odprave dejanskih negativnih vplivov in čim večjega zmanjšanja njihovega obsega v okviru te direktive bi bilo treba od podjetij zahtevati, da po potrebi sprejmejo naslednje ukrepe. Podjetja bi morala nevtralizirati negativni vpliv ali čim bolj zmanjšati njegov obseg, in sicer z ukrepom, ki je sorazmeren s pomembnostjo in obsegom negativnega vpliva ter prispevkom ravnanja podjetja k negativnemu vplivu. Kadar je to nujno, ker negativnega vpliva ni mogoče takoj odpraviti, bi morala podjetja pripraviti in

Predlog spremembe

(39) Za izpolnitev obveznosti odprave dejanskih negativnih vplivov in čim večjega zmanjšanja njihovega obsega v okviru te direktive bi bilo treba od podjetij zahtevati, da po potrebi sprejmejo naslednje ukrepe. Podjetja bi morala nevtralizirati negativni vpliv ali **čim bolj zmanjšati njegov** obseg, in sicer z ukrepom, ki je sorazmeren s pomembnostjo in obsegom negativnega vpliva ter prispevkom ravnanja podjetja k negativnemu vplivu. Kadar je to nujno, ker negativnega vpliva ni mogoče takoj odpraviti, bi morala podjetja pripraviti in

izvajati načrt popravljalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za ukrepanje ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav. Podjetja bi si morala tudi prizadevati, da od neposrednega poslovnega partnerja, s katerim imajo vzpostavljen poslovni odnos, pridobijo pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja podjetja in po potrebi z načrtom preprečevalnih ukrepov, ***vključno s pridobitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od njegovih partnerjev, kolikor so njihove dejavnosti del vrednostne verige podjetja.*** Pogodbeno zagotovila bi morali spremljati ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Podjetja bi morala prav tako izvajati naložbe, namenjene odpravi negativnega vpliva ali čim večjemu zmanjšanju njegovega obsega, zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP, s katerim imajo vzpostavljen poslovni odnos, ter sodelovati z drugimi subjekti, po potrebi tudi za povečanje sposobnosti podjetja, da odpravi negativni vpliv.

Predlog spremembe 14
Predlog direktive
Uvodna izjava 40

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(40) Za prikaz celotnega nabora možnosti, ki jih ima podjetje v primerih, kadar dejanskih vplivov ni mogoče obravnavati z opisanimi ukrepi, bi morala biti v tej direktivi navedena tudi možnost podjetja, da si prizadeva skleniti pogodbo s posrednim poslovnim partnerjem, da se doseže skladnost s kodeksom ravnanja podjetja ali načrtom popravljalnih ukrepov, ter da izvede ustrezne ukrepe za preverjanje skladnosti posrednega poslovnega odnosa s pogodbo.

izvajati načrt popravljalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za ukrepanje ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav. Podjetja bi si morala tudi prizadevati, da od neposrednega poslovnega partnerja, s katerim imajo vzpostavljen poslovni odnos, pridobijo pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja podjetja in po potrebi z načrtom preprečevalnih ukrepov. Pogodbeno zagotovila bi morali spremljati ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Podjetja bi morala prav tako izvajati naložbe, namenjene odpravi negativnega vpliva ali ***čim večjemu zmanjšanju njegovega*** obsega, zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP, s katerim imajo vzpostavljen poslovni odnos, ter sodelovati z drugimi subjekti, po potrebi tudi za povečanje sposobnosti podjetja, da odpravi negativni vpliv.

Predlog spremembe

črtano

Predlog spremembe 15
Predlog direktive
Uvodna izjava 42

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(42) Podjetja bi morala osebam in organizacijam omogočiti, da neposredno pri njih vložijo pritožbe, če imajo upravičene pomisleke glede dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje. Organizacije, ki bi lahko vložile take pritožbe, bi morale vključevati sindikate in druge predstavnike delavcev, ki zastopajo posameznike, ki delajo v zadevni vrednostni verigi, ter organizacije civilne družbe, ki delujejo na področjih, povezanih z zadevno vrednostno verigo, **če so seznanjene z morebitnim ali dejanskim negativnim vplivom**. Podjetja bi morala vzpostaviti postopek za obravnavanje teh pritožb in po potrebi o takih postopkih obvestiti delavce, sindikate in druge predstavnike delavcev. Uporaba pritožbenega in popravnega mehanizma ne bi smela pritožniku preprečiti, da uporabi pravna sredstva. V skladu z mednarodnimi standardi bi morali imeti pritožniki pravico, da od podjetja zahtevajo ustrezno nadaljnje ukrepanje v zvezi s pritožbo in da se srečajo s predstavniki podjetja na ustrezni ravni, da bi razpravljali o morebitnih ali dejanskih resnih negativnih vplivih, ki so predmet pritožbe. Ta dostop ne bi smel voditi do nerazumnega navezovanja stikov s podjetji.

Predlog spremembe 16
Predlog direktive
Uvodna izjava 43

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(43) Podjetja bi morala spremljati izvajanje in učinkovitost svojih ukrepov skrbnega pregleda. **Izvajati** bi morala redna

Predlog spremembe

(42) Podjetja bi morala osebam, **ki so neposredno prizadete ali imajo utemeljene razloge za domnevo, da jih bo negativni vpliv neposredno prizadel**, in organizacijam omogočiti, da neposredno pri njih vložijo pritožbe, če imajo upravičene pomisleke glede dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje. Organizacije, ki bi lahko vložile take pritožbe, bi morale vključevati sindikate in druge predstavnike delavcev, ki zastopajo posameznike, ki delajo v zadevni vrednostni verigi, ter organizacije civilne družbe, ki delujejo na področjih, povezanih z zadevno vrednostno verigo. Podjetja bi morala vzpostaviti postopek za obravnavanje teh pritožb in po potrebi o takih postopkih obvestiti **ustrezne deležnike, všteti** delavce, sindikate in druge predstavnike delavcev. Uporaba pritožbenega in popravnega mehanizma ne bi smela pritožniku preprečiti, da uporabi pravna sredstva. V skladu z mednarodnimi standardi bi morali imeti pritožniki pravico, da od podjetja zahtevajo ustrezno nadaljnje ukrepanje v zvezi s pritožbo in da se srečajo s predstavniki podjetja na ustrezni ravni, da bi razpravljali o morebitnih ali dejanskih resnih negativnih vplivih, ki so predmet pritožbe. Ta dostop ne bi smel voditi do nerazumnega navezovanja stikov s podjetji.

Predlog spremembe

(43) Podjetja bi morala spremljati izvajanje in učinkovitost svojih ukrepov skrbnega pregleda. **V posvetovanju z**

ocenjevanja svojega lastnega poslovanja, poslovanja svojih hčerinskih družb ter – kolikor je povezano z vrednostnimi verigami podjetja – poslovanja **vzpostavljenih** poslovnih odnosov, da bi spremljala učinkovitost prepoznavanja, preprečevanja, čim večjega zmanjšanja, odprave in ublažitve negativnih vplivov na človekove pravice in okolje. S takim ocenjevanjem bi bilo treba preverjati, ali so negativni vplivi ustrezno prepoznani, ali se izvajajo ukrepi skrbnega pregleda in ali so negativni vplivi dejansko preprečeni ali odpravljeni. Za zagotovitev, da so taka ocenjevanja ažurna, bi jih bilo treba izvajati vsaj vsakih 12 mesecev in jih v vmesnem času revidirati, če obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da so se lahko pojavila pomembna nova tveganja za pojav negativnih vplivov.

Predlog spremembe 17 **Predlog direktive** **Uvodna izjava 44**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(44) Kot v obstoječih mednarodnih standardih, ki jih določajo vodilna načela Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah ter okvir OECD, je del zahteve glede skrbnega pregleda komuniciranje za zunanje akterje relevantnih informacij o politikah, postopkih in dejavnostih skrbnega pregleda, ki se izvajajo za prepoznavanje in obravnavanje dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov, vključno z ugotovitvami in rezultati teh dejavnosti. Predlog za spremembo Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti določa ustrezne obveznosti poročanja za podjetja, ki jih zajema ta direktiva. Da bi se izognili podvajanju obveznosti poročanja, ta direktiva za podjetja, ki jih zajema Direktiva 2013/34/EU, ne bi smela uvajati nobenih

ustreznimi deležniki bi morala **izvajati** redna ocenjevanja svojega lastnega poslovanja, poslovanja svojih hčerinskih družb ter – kolikor je povezano z vrednostnimi verigami podjetja – poslovanja poslovnih odnosov, da bi spremljala učinkovitost prepoznavanja, preprečevanja, čim večjega zmanjšanja, odprave in ublažitve negativnih vplivov na človekove pravice in okolje. S takim ocenjevanjem bi bilo treba preverjati, ali so negativni vplivi ustrezno prepoznani, ali se izvajajo ukrepi skrbnega pregleda in ali so negativni vplivi dejansko preprečeni ali odpravljeni. Za zagotovitev, da so taka ocenjevanja ažurna, bi jih bilo treba izvajati vsaj vsakih 12 mesecev in jih v vmesnem času revidirati, če obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da so se lahko pojavila pomembna nova tveganja za pojav negativnih vplivov.

Predlog spremembe

(44) Kot v obstoječih mednarodnih standardih, ki jih določajo vodilna načela Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah ter okvir OECD, je del zahteve glede skrbnega pregleda komuniciranje za zunanje akterje relevantnih informacij o politikah, postopkih in dejavnostih skrbnega pregleda, ki se izvajajo za prepoznavanje in obravnavanje dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov, vključno z ugotovitvami in rezultati teh dejavnosti. Predlog za spremembo Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti določa ustrezne obveznosti poročanja za podjetja, ki jih zajema ta direktiva. Da bi se izognili podvajanju obveznosti poročanja, ta direktiva za podjetja, ki jih zajema Direktiva 2013/34/EU, ne bi smela uvajati nobenih

novih obveznosti poročanja poleg tistih iz navedene direktive, vključno s standardi poročanja, ki bi jih bilo treba razviti v skladu z navedeno direktivo. Podjetja, ki spadajo na področje uporabe te direktive, vendar ne spadajo na področje uporabe Direktive 2013/34/EU, bi morala za izpolnitev svoje obveznosti komuniciranja kot dela skrbnega pregleda v okviru te direktive na svojem spletnem mestu objaviti letno poročilo v jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnem poslovanju.

novih obveznosti poročanja poleg tistih iz navedene direktive, vključno s standardi poročanja, ki bi jih bilo treba razviti v skladu z navedeno direktivo. Podjetja, ki spadajo na področje uporabe te direktive, vendar ne spadajo na področje uporabe Direktive 2013/34/EU, bi morala za izpolnitev svoje obveznosti komuniciranja kot dela skrbnega pregleda v okviru te direktive na svojem spletnem mestu objaviti letno poročilo v jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnem poslovanju. ***To poročanje bi moralo biti dostopno in dovolj podrobno, da se dokaže skladnost postopka skrbnega pregleda podjetja s to direktivo. Komisija bi morala zagotoviti tudi poenostavljeno poročanje in ugotoviti, katera podjetja lahko izkoristijo takšen poenostavljeni postopek poročanja.***

Predlog spremembe 18
Predlog direktive
Uvodna izjava 44 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(44a) Države članice bi morale zagotoviti, da podjetja učinkovito, varno in smiselno sodelujejo z ustreznimi deležniki pri izpolnjevanju njihovih obveznosti skrbnega pregleda v skladu s to direktivo. Takšno sodelovanje bi moralo biti sorazmerno z zmožnostjo podjetja, da ga izvede. Sodelovanje bi moralo biti interaktivno, upoštevati različnost spolov, biti odzivno in prilagojeno ranljivim deležnikom, kjer je to ustrezno, ter bi ga bilo treba izvajati pred sprejetjem odločitev in redno. Izvajati bi ga bilo treba pravočasno, dostopno in pregledno.

Predlog spremembe 19
Predlog direktive
Uvodna izjava 46

(46) Da bi zagotovila podporo in praktična orodja podjetjem ali organom držav članic glede tega, kako bi morala podjetja izpolnjevati svoje obveznosti skrbnega pregleda, bi morala **imeti** Komisija **možnost, da** ob upoštevanju ustreznih mednarodnih smernic in standardov ter v posvetovanju z državami članicami in deležniki, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Evropsko agencijo za okolje ter po potrebi z mednarodnimi organi, ki imajo strokovno znanje s področja skrbnega pregleda, **izdati** smernice, vključno s smernicami za določene sektorje ali določene negativne vplive.

Predlog spremembe 20
Predlog direktive
Uvodna izjava 47

(47) Čeprav MSP niso vključena v področje uporabe te direktive, bi lahko njene določbe vplivale na tista MSP, ki so izvajalci ali podizvajalci podjetij, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Kljub temu je cilj ublažiti finančno ali upravno breme za MSP, **saj mnoga tovrstna podjetja že zdaj težko shajajo zaradi svetovne gospodarske in zdravstvene krize**. Za podporo MSP bi morale države članice posamično ali skupaj vzpostaviti in upravljati namenska spletna mesta, portale ali platforme, poleg tega bi lahko države članice finančno podprle MSP in jim pomagale pri povečanju zmogljivosti. Takšna podpora bi morala biti dostopna tudi gospodarskim subjektom

(46) Da bi zagotovila podporo in praktična orodja podjetjem ali organom držav članic glede tega, kako bi morala podjetja izpolnjevati svoje obveznosti skrbnega pregleda, bi morala Komisija ob upoštevanju ustreznih mednarodnih smernic in standardov ter v posvetovanju z državami članicami in deležniki, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Evropsko agencijo za okolje ter po potrebi z mednarodnimi organi, ki imajo strokovno znanje s področja skrbnega pregleda, **izdati** smernice, vključno s smernicami za določene sektorje ali določene negativne vplive, **pri tem pa posebno pozornost nameniti MSP in omogočiti finančno in upravno pomoč** Kadar je ustrezno, **smernice zajemajo vprašanja, povezana z odgovorno nabavo, izvajanje skrbnih pregledov na konfliktnih, okupiranih in nesamoupravnih ozemljih in odgovoren umik;**

(47) Čeprav MSP niso vključena v področje uporabe te direktive, bi lahko njene določbe vplivale na tista MSP, ki so izvajalci ali podizvajalci podjetij, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Kljub temu je cilj ublažiti finančno ali upravno breme za MSP. Za podporo MSP bi morale države članice posamično ali skupaj vzpostaviti in upravljati namenska spletna mesta, portale ali platforme, poleg tega bi lahko države članice finančno podprle MSP in jim pomagale pri povečanju zmogljivosti. Takšna podpora bi morala biti dostopna tudi gospodarskim subjektom v tretjih državah, ki so višje v verigi, ter po potrebi prilagojena in razširjena. Podjetja, katerih poslovni

v tretjih državah, ki so višje v verigi, ter po potrebi prilagojena in razširjena. Podjetja, katerih poslovni partner je MSP, se prav tako spodbuja, naj MSP podpirajo pri izpolnjevanju ukrepov skrbnega **pregleda**, **če bi take** zahteve **ogrozile sposobnost preživetja MSP**, ter naj za MSP uporabijo poštene, razumne, nediskriminatorne in sorazmerne zahteve.

partner je MSP, se prav tako spodbuja, naj MSP podpirajo pri izpolnjevanju ukrepov skrbnega pregleda ter naj za MSP uporabijo poštene, razumne, nediskriminatorne in sorazmerne zahteve. ***Vsaka država članica bi morala zagotoviti, da se vzpostavi poseben portal, ki deluje kot enotna kontaktna točka, zlasti v korist malih in srednjih podjetij, da se podjetjem zagotovijo smernice in ustrezne informacije o tem, kako izpolnjevati obveznosti skrbnega pregleda iz te direktive.***

Predlog spremembe 21

Predlog direktive

Uvodna izjava 65

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(65) Osebe, ki delajo za podjetja, za katera veljajo obveznosti skrbnega pregleda iz te direktive, ali so v okviru svojih poklicnih dejavnosti v stiku s takimi podjetji, lahko imajo ključno vlogo pri razkrivanju kršitev pravil te direktive. Zato lahko prispevajo k preprečevanju takih kršitev in odvrčanju od njih ter krepitvi izvrševanja te direktive. Za prijavo kršitev te direktive in zaščito oseb, ki prijavijo take kršitve, bi se morala zato uporabljati Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰⁶.

Predlog spremembe

(65) Osebe, ki delajo za podjetja, za katera veljajo obveznosti skrbnega pregleda iz te direktive, ali so v okviru svojih poklicnih dejavnosti v stiku s takimi podjetji, lahko imajo ključno vlogo pri razkrivanju kršitev pravil te direktive. Zato lahko prispevajo k preprečevanju takih kršitev in odvrčanju od njih ter krepitvi izvrševanja te direktive. Za prijavo kršitev te direktive in zaščito oseb, ki prijavijo take kršitve, bi se morala zato uporabljati Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta. ***Države članice bi morale zagotoviti, da se lahko pritožbe vložijo na anonimen in zaupen način in da se vse informacije, ki se objavijo v zvezi s pritožbami, objavijo na način, ki ne ogroža varnosti deležnikov, med drugim se ne razkrije njihova identiteta.***

---

106 Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17).

Predlog spremembe 22
Predlog direktive
Uvodna izjava 71 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(71a) Komisija bi morala oceniti in poročati, ali bi bilo treba to direktivo dodati na seznam določb prava Unije, zajetih v Prilogi I k Direktivi (EU) 2020/1828 Evropskega parlamenta in Sveta, da bi se potrošnikom omogočila vložitev zastopniških tožb zoper kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive.

Predlog spremembe 23
Predlog direktive
Člen 1 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(a) o obveznostih podjetij glede dejanskih in morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in negativnih vplivov na okolje v zvezi z njihovim lastnim poslovanjem, poslovanjem njihovih hčerinskih družb in poslovanjem v vrednostni verigi, ki ga izvajajo subjekti, s katerimi ima podjetje **vzpostavljen** poslovni odnos, ter

(a) o obveznostih podjetij glede dejanskih in morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice **ter dejanskih in morebitnih** negativnih vplivov na okolje v zvezi z njihovim lastnim poslovanjem, poslovanjem njihovih hčerinskih družb in poslovanjem v vrednostni verigi, ki ga izvajajo subjekti, s katerimi ima podjetje poslovni odnos, ter

Predlog spremembe 24
Predlog direktive
Člen 1 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Narava poslovnih odnosov kot „vzpostavljenih“ se redno ponovno ocenjuje, in sicer vsaj vsakih 12 mesecev.

črtano

Predlog spremembe 25
Predlog direktive
Člen 1 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. *Države članice v svoji nacionalnih zakonih ne smejo sprejeti določb, ki se razlikujejo od določb iz te direktive, razen glede členov 22 in 25.*

Predlog spremembe 26
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(f) *„vzpostavljen poslovni odnos“ pomeni neposreden ali posreden poslovni odnos, ki je glede na svojo intenzivnost ali trajanje trajen ali se pričakuje, da bo trajen, in ki ne predstavlja zanemarljivega ali zgolj pomožnega dela vrednostne verige;*

črtano

Predlog spremembe 27
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka g a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ga) *„pristop, ki temelji na tveganju“ pomeni postopek, ki podjetjem omogoča upravljanje njihovih dejavnosti skrbnega pregleda na podlagi analize ustreznih dejavnosti, pri čemer se upoštevajo verjetnost, resnost in nujnost morebitnih ali dejanskih negativnih vplivov na človekove pravice in vpliv na okolje ter narava in okvir poslovanja podjetja, všteti geografske vidike, značilnosti gospodarskega sektorja ter obseg in vrsto tveganj, povezanih s temi morebitnimi ali negativnimi vplivi, in njihov obseg;*

Predlog spremembe 28
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka h

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(h) „preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba“ pomeni preverjanje, ali podjetje oziroma deli njegove vrednostne verige izpolnjujejo zahteve glede človekovih pravic in okolja iz določb te direktive, opravi pa ga revizor, ki je neodvisen od podjetja, brez navzkrižja interesov, ima izkušnje in kompetence na področjih okolja in človekovih pravic ter je odgovoren za kakovost in zanesljivost revizije;

Predlog spremembe 29

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka n

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(n) „deležniki“ pomenijo zaposlene v podjetju, zaposlene v njegovih hčerinskih družbah in druge posameznike, skupine, skupnosti ali **subjekte**, pri katerih izdelki, storitve in poslovanje zadevnega podjetja, njegovih hčerinskih družb in njegovih poslovnih odnosov vplivajo ali pa bi lahko vplivali na njihove pravice ali interese;

Predlog spremembe 30

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka q

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(q) „ustrezni ukrep“ pomeni ukrep, s katerim se lahko dosežejo cilji skrbnega pregleda in ki je sorazmeren s stopnjo resnosti in verjetnostjo negativnega vpliva **ter je podjetju na voljo pod razumnimi pogoji**, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera, vključno z

Predlog spremembe

(h) „preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba“ pomeni preverjanje, ali podjetje oziroma deli njegove vrednostne verige izpolnjujejo zahteve glede človekovih pravic in okolja, **ki izhajajo** iz določb te direktive, opravi pa ga revizor, ki je neodvisen od podjetja, brez navzkrižja interesov, ima **zahtevane** izkušnje in kompetence, **tudi** na področjih okolja in človekovih pravic, ter je odgovoren za kakovost in zanesljivost revizije;

Predlog spremembe

(n) „deležniki“ pomenijo zaposlene v podjetju, zaposlene v njegovih hčerinskih družbah in druge posameznike, skupine, skupnosti, **subjekte, organizacije civilne družbe, sindikate, predstavnike delavcev ali organizacije, ki spodbujajo, varujejo in ščitijo človekove pravice in okolje**, pri katerih izdelki, storitve in poslovanje zadevnega podjetja, njegovih hčerinskih družb in njegovih poslovnih odnosov vplivajo ali pa bi lahko vplivali na njihove pravice ali interese;

Predlog spremembe

(q) „Ustrezn ukrep“ pomeni **sorazmeren** ukrep, s katerim se lahko dosežejo cilji skrbnega pregleda **na podlagi tveganja** in ki je **podjetju na voljo pod razumnimi pogoji in katerega namen je učinkovito obravnavati negativen vpliv, je sorazmeren s stopnjo resnosti, naravo,**

značilnostmi gospodarskega sektorja in določenega poslovnega odnosa ter vplivom podjetja na poslovni odnos, in potrebe po določitvi prednostnih ukrepov.

nujnostjo in verjetnostjo negativnega vpliva ter **ravnjo udeležенosti podjetja v morebitnih negativnih vplivih**, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera, vključno z značilnostmi gospodarskega sektorja in določenega poslovnega odnosa ter vplivom podjetja na poslovni odnos, in potrebe po določitvi prednostnih ukrepov.

Predlog spremembe 31

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka q a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(qa) „višja sila“ pomeni nenavaden in nepredvidljiv dogodek, na katerega ni mogoče vplivati in se mu kljub vsej potrebni skrbnosti ni mogoče izogniti.

Predlog spremembe 32

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(c) preprečevanjem **in ublažitvijo** morebitnih negativnih vplivov ter odpravo dejanskih negativnih vplivov in čim večjim zmanjšanjem njihovega obsega v skladu s členoma 7 in 8;

(c) preprečevanjem morebitnih negativnih vplivov **po razumno najboljših močeh, ublažitvijo** ter odpravo dejanskih negativnih vplivov in čim večjim zmanjšanjem njihovega obsega v skladu s členoma 7 in 8;

Predlog spremembe 33

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(e) spremljanjem učinkovitosti svoje politike in ukrepov skrbnega pregleda v skladu s členom 10;

(e) spremljanjem **in ocenjevanjem** učinkovitosti svoje politike in ukrepov skrbnega pregleda v skladu s členom 10;

Predlog spremembe 34
Predlog direktive
Člen 4 – odstavek 1 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) javnim komuniciranjem o skrbnem pregledu v skladu s členom 11.

Predlog spremembe

(f) **razkrivanjem ustreznih informacij** *in* javnim komuniciranjem o skrbnem pregledu v skladu s členom 11.

Predlog spremembe 35
Predlog direktive
Člen 4 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. Države članice zagotovijo, da podjetja opravijo skrbni pregled iz členov 5 do 11 na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju.

Predlog spremembe 36
Predlog direktive
Člen 5 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice zagotovijo, da podjetja vključijo skrbni pregled v vse svoje poslovne politike in da imajo vzpostavljeno politiko skrbnega pregleda. Politika skrbnega pregleda **vsebuje** vse naslednje elemente:

Predlog spremembe

1. Države članice zagotovijo, da podjetja vključijo skrbni pregled v vse svoje poslovne politike in da imajo vzpostavljeno politiko skrbnega pregleda. Politika skrbnega pregleda **mora biti sorazmerna, temeljiti na tveganju ter vsebovati** vse naslednje elemente:

Predlog spremembe 37
Predlog direktive
Člen 5 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) opis pristopa podjetja k skrbnemu pregledu, tudi dolgoročnega;

Predlog spremembe

(a) opis pristopa podjetja k skrbnemu pregledu, tudi **kratko-, srednje- in** dolgoročnega;

Predlog spremembe 38
Predlog direktive
Člen 5 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) kodeks ravnanja, v katerem so opisana pravila in načela, ki jih morajo upoštevati zaposleni v podjetju in hčerinske družbe;

Predlog spremembe 39
Predlog direktive
Člen 5 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) opis postopkov, vzpostavljenih za izvajanje skrbnega pregleda, vključno z ukrepi za preverjanje skladnosti s kodeksom ravnanja in za razširitev njegove uporabe na *vzpostavljene* poslovne odnose.

Predlog spremembe 40
Predlog direktive
Člen 5 – odstavek 1 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe 41
Predlog direktive
Člen 5 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Države članice zagotovijo, da podjetja svojo politiko skrbnega pregleda *vsako leto* posodobijo.

Predlog spremembe

(b) kodeks ravnanja, v katerem so opisana pravila in načela, ki jih morajo upoštevati zaposleni v podjetju in hčerinske družbe *pri celotnem poslovanju*;

Predlog spremembe

(c) opis postopkov, vzpostavljenih za izvajanje skrbnega pregleda, vključno z ukrepi za preverjanje skladnosti s kodeksom ravnanja, *ki lahko vključujejo orodja, metodologijo, cilje in časovnico teh ukrepov, ter* za razširitev njegove uporabe na poslovne odnose *v skladu s pristopom, ki temelji na tveganju*.

Predlog spremembe

(ca) opis pristopa podjetja k zagotovitvi smiselnega sodelovanja z deležniki v skladu s členom 11a.

Predlog spremembe

2. Države članice zagotovijo, da podjetja *vsako leto oziroma kadar obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da so se pojavili pomembni novi pojavi*

negativnih vplivov, svojo politiko skrbnega pregleda **pregledajo in** posodobijo.

Predlog spremembe 42
Predlog direktive
Člen 6 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice zagotovijo, da podjetja sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi v skladu z odstavki 2, 3 in 4 prepoznajo dejanske in morebitne negativne vplive na človekove pravice ter negativne vplive na okolje, ki izhajajo iz njihovega lastnega poslovanja ali poslovanja njihovih hčerinskih družb in – kadar so povezani z njihovimi vrednostnimi verigami – iz **vzpostavljenih** poslovnih odnosov.

Predlog spremembe 43
Predlog direktive
Člen 6 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe 44
Predlog direktive
Člen 6 – odstavek 1 b (novo)

Predlog spremembe

1. Države članice zagotovijo, da podjetja sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi v skladu z odstavki 2, 3 in 4 prepoznajo **v skladu s pristopom na podlagi tveganja** dejanske in morebitne negativne vplive na človekove pravice ter **dejanske in morebitne** negativne vplive na okolje, ki izhajajo iz njihovega lastnega poslovanja ali poslovanja njihovih hčerinskih družb in – kadar so povezani z njihovimi vrednostnimi verigami – iz poslovnih odnosov.

Predlog spremembe

1a. Podjetja lahko za namen izpolnjevanja obveznosti iz odstavka 1 evidentirajo vsa področja lastnega poslovanja, dejavnosti svojih hčerinskih podjetij in poslovnih partnerjev ter razkrijejo ustrezne informacije na podlagi tega evidentiranja. Podjetja lahko na podlagi rezultatov tega evidentiranja opravijo podrobno oceno področij, na katerih je bilo prepoznano, kateri negativni vplivi so najverjetneje prisotni ali najpomembnejši.

1b. *Države članice zagotovijo, da so zlasti pri podjetjih, ki so dejavna v enem od sektorjev iz člena 2(1)(b), ustrezni ukrepi usmerjeni tudi v tveganja, ki so značilna za ta sektor.*

Predlog spremembe 45
Predlog direktive
Člen 6 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Z odstopanjem od odstavka 1 morajo podjetja iz člena 2(1), točka (b), in člena 2(2), točka (b), **prepoznati** samo dejanske in morebitne **resne** negativne vplive, ki so relevantni za zadevni sektor iz člena 2(1), točka (b).

Predlog spremembe

2. Z odstopanjem od odstavka 1 **tega člena** morajo podjetja iz člena 2(1), točka (b), in člena 2(2), točka (b), **sprejeti ustrezne ukrepe, da prepoznajo** samo dejanske in morebitne negativne vplive, ki so relevantni za zadevni sektor iz člena 2(1), točka (b).

Predlog spremembe 46
Predlog direktive
Člen 6 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Države članice zagotovijo, da lahko podjetja za namene prepoznavanja negativnih vplivov iz odstavka 1, po potrebi na podlagi kvantitativnih in kvalitativnih informacij, uporabljajo ustrezne vire, vključno z neodvisnimi poročili in informacijami, zbranimi v pritožbenem postopku iz člena 9. Podjetja **se** po potrebi **tudi posvetujejo** s potencialno prizadetimi skupinami, vključno z delavci in drugimi **zadevnimi** deležniki, da bi zbrala informacije o dejanskih ali morebitnih negativnih vplivih.

Predlog spremembe

4. Države članice zagotovijo, da lahko podjetja za namene prepoznavanja negativnih vplivov iz odstavka 1, po potrebi na podlagi kvantitativnih in kvalitativnih informacij, uporabljajo ustrezne vire, vključno z neodvisnimi poročili in informacijami, zbranimi v pritožbenem postopku iz člena 9. Podjetja po potrebi **opravijo učinkovita in smiselna posvetovanja** s potencialno prizadetimi skupinami, vključno z delavci in **sindikati ter** drugimi **ustreznimi** deležniki, da bi zbrala informacije o dejanskih ali morebitnih negativnih vplivih.

Predlog spremembe 47
Predlog direktive

Člen 6 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

4a. Podjetja vzpostavijo strategijo prednostnega razvrščanja, če ne morejo hkrati preprečiti ali ublažiti vseh ugotovljenih ali morebitnih negativnih vplivov. Ko se enkrat ugotovijo in obravnavajo najpomembnejši vplivi, podjetje obravnava manj pomembne vplive. Podjetja lahko v tej strategiji prednostnega razvrščanja upoštevajo stopnjo resnosti, verjetnost in nujnost različnih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje ter naravo in okvir poslovanja podjetja, všteti geografske vidike, obseg in vrsto tveganj, kar pri tem zajema tudi nova ali nastajajoča tveganja, njihov obseg in kako nepopravljiva so, po potrebi pa lahko za njihovo obravnavo uporabijo politiko prednostnega razvrščanja. Podjetja pri odločanju o prednostnem razvrščanju svojega odziva na tveganja za človekove pravice kot glavni dejavnik uporabijo resnost negativnega vpliva, recimo kadar bi bil učinek zaradi zapoznelega odziva nepopravljiv.

Predlog spremembe 48

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice zagotovijo, da podjetja sprejmejo ustrezne **ukrepe, s katerimi v skladu z odstavki 2, 3, 4 in 5 tega člena** preprečijo, ali kadar preprečevanje ni mogoče ali ni takoj mogoče, ustrezno ublažijo morebitne negativne vplive na človekove pravice in negativne vplive na okolje, ki so bili ali bi morali biti prepoznani v skladu s členom 6.

Predlog spremembe

1. Države članice zagotovijo, da podjetja sprejmejo ustrezne, **sorazmerne in na tveganju temelječe ukrepe, s katerimi** preprečijo, ali kadar preprečevanje ni mogoče ali ni takoj mogoče, ustrezno ublažijo morebitne negativne vplive na človekove pravice in negativne vplive na okolje, ki **izhajajo iz lastnih dejavnosti, dejavnosti hčerinskih družb in poslovnih odnosov, ki** so bili ali bi morali biti prepoznani v skladu s členom 6, **ob upoštevanju stopnje udeležnosti podjetij**

v morebitne negativne vplive.

Predlog spremembe 49
Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) pripraviti in izvajati načrt preprečevalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za ukrepanje ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav, če je to nujno zaradi narave ali zapletenosti ukrepov, ki so potrebni za preprečevanje. Načrt preprečevalnih ukrepov se pripravi v posvetovanju s prizadetimi deležniki;

Predlog spremembe

(a) pripraviti in izvajati načrt preprečevalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za ukrepanje ***ali ustreznimi ukrepi*** ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav, če je to nujno zaradi narave ali zapletenosti ukrepov, ki so potrebni za preprečevanje. Načrt preprečevalnih ukrepov se pripravi v posvetovanju s prizadetimi deležniki ***in lahko upošteva neodvisna poročila in informacije, zbrane prek pritožbenih mehanizmov iz člena 9;***

Predlog spremembe 50
Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) od poslovnega partnerja, s katerim imajo neposreden poslovni odnos, pridobiti pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja podjetja in po potrebi z načrtom preprečevalnih ukrepov, ***vključno s pridobitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od njegovih partnerjev, kolikor so njihove dejavnosti del vrednostne verige podjetja (pogodbena veriženje)***. Kadar so pogodbeno zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 4;

Predlog spremembe

(b) od poslovnega partnerja, s katerim imajo neposreden poslovni odnos, pridobiti pogodbeno ***ali druga*** zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja podjetja in po potrebi z načrtom preprečevalnih ukrepov. Kadar so pogodbeno zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 4;

Predlog spremembe 51
Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) izvesti potrebne naložbe, na primer

Predlog spremembe

(c) izvesti potrebne naložbe, na primer

v upravljalne ali proizvodne postopke in infrastrukturo, da se zagotovi skladnost z odstavkom 1;

v upravljalne ali proizvodne postopke, **krepitev zmogljivosti, skupne ukrepe za preprečevanje in blažitev** in infrastrukturo, da se zagotovi skladnost z odstavkom 1;

Predlog spremembe 52

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 2 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ca) posodobiti poslovne strategije, kjer je potrebno, vključno s primernimi praksami trgovanja, javnega naročanja, nabave in oblikovanja cen, da bi preprečili morebitne negativne vplive;

Predlog spremembe 53

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(d) zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP, s katerim ima podjetje **vzpostavljen** poslovni odnos, **kadar** bi skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom popravljalnih ukrepov **ogrozila sposobnost preživetja MSP**;

(d) zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo, **kot so posojila ali financiranje**, za MSP, s katerim ima podjetje poslovni odnos, **da bi zagotovili** skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom popravljalnih ukrepov;

Predlog spremembe 54

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

3. Kar zadeva morebitne negativne vplive, ki jih z ukrepi iz odstavka 2 ni bilo mogoče preprečiti ali ustrezno ublažiti, si lahko podjetje prizadeva skleniti pogodbo s partnerjem, s katerim ima posreden odnos, da bi tako doseglo skladnost s kodeksom ravnanja podjetja ali načrtom preprečevalnih ukrepov. Kadar je takšna pogodba sklenjena, se uporablja odstavek

črtano

4.

Predlog spremembe 55

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 5 – pododstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Kar zadeva morebitne negativne vplive v smislu odstavka 1, ki jih z ukrepi iz odstavkov 2, 3 in 4 ni bilo mogoče preprečiti ali ustrezno ublažiti, podjetje ne sme sklepati novih ali podaljševati obstoječih odnosov s partnerjem, v zvezi s katerim oziroma v vrednostni verigi katerega je vpliv nastal, in mora, če to dovoljuje pravo, ki ureja njegove odnose, sprejeti naslednje ukrepe:

Predlog spremembe

Kar zadeva morebitne negativne vplive v smislu odstavka 1, ki jih z ukrepi iz odstavkov 2, 3 in 4 ni bilo mogoče preprečiti ali ustrezno ublažiti, **ker blažitev ni mogoča ali sprejemljiva ali ni razumne možnosti za spremembo**, podjetje ne sme sklepati novih ali podaljševati obstoječih odnosov s partnerjem, v zvezi s katerim oziroma v vrednostni verigi katerega je vpliv nastal, in mora, če to dovoljuje pravo, ki ureja njegove odnose, sprejeti naslednje ukrepe:

Predlog spremembe 56

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 5 – pododstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) začasno prekiniti poslovne odnose z zadevnim partnerjem, medtem ko izvaja prizadevanja za preprečevanje in **čim večje zmanjšanje**, če se upravičeno pričakuje, da bodo ta prizadevanja kratkoročno uspešna;

Predlog spremembe

(a) začasno prekiniti poslovne odnose z zadevnim partnerjem, medtem ko izvaja prizadevanja za preprečevanje in **blažitev**, če se upravičeno pričakuje, da bodo ta prizadevanja kratkoročno uspešna;

Predlog spremembe 57

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 5 – pododstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) prekiniti poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če je morebiten negativni vpliv resen.

Predlog spremembe

(b) prekiniti poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če je morebiten negativni vpliv resen **in če pogoji za začasno prekinitev iz točke (a), kot je blažitev, niso izpolnjeni**.

Predlog spremembe 58
Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 5 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Podjetje pred sprejetjem take odločitve pravočasno sodeluje z deležniki, na katere vpliva odločitev o začasni ali trajni prekinitvi poslovnega odnosa, ter oceni posledice, povezane z začasno ali trajno prekinitvijo odnosa, in morebitne negativne vplive, ki bi jih lahko imela.

Predlog spremembe 59
Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 5 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo možnost prekinitve poslovnega odnosa v pogodbah, ki jih ureja njihova zakonodaja.

Države članice zagotovijo možnost **začasne ali trajne** prekinitve poslovnega odnosa v pogodbah, ki jih ureja njihova zakonodaja.

Predlog spremembe 60
Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 5 – pododstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Podjetja umik uporabljajo le kot zadnjo možnost, pri čemer upoštevajo zlasti dejstvo, da lahko umik poslabša negativne vplive.

Predlog spremembe 61
Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 5 – pododstavek 2 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Z odstopanjem od prvega pododstavka se v primeru višje sile, ki močno vpliva na dejavnosti v vrednostni verigi podjetja, od podjetja ne zahteva, da začasno ali trajno

prekine poslovni odnos, in se mu ne prepreči sklepanje novih ali podaljšanje obstoječih poslovnih odnosov za največ šest mesecev, da bi izpolnilo svoje pogodbene obveznosti do drugih trgovinskih partnerjev.

Predlog spremembe 62
Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 5 – pododstavek 2 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Podjetja nemudoma sprejmejo vse razumne ukrepe, da zagotovijo reorganizacijo svojih vrednostnih verig, in poiščejo druge načine za zagotavljanje zadevnega blaga ali storitev, da bi lahko čim prej izpolnila zahteve iz prvega pododstavka.

Predlog spremembe 63
Predlog direktive
Člen 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 7a

Skrbni pregled na ravni skupine

1. Države članice zagotovijo, da lahko matične družbe, ki spadajo na področje uporabe te direktive, izpolnjujejo obveznosti iz členov 5 do 11 ter člena 15(1) in (2) v imenu družb, ki so njihove hčerinske družbe in ki spadajo na področje uporabe te direktive.

2. Matična družba lahko izpolni obveznosti v imenu hčerinskih družb v skladu s prvim odstavkom le, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) hčerinska družba matični družbi da na voljo vse potrebne podatke in sodeluje z njo pri izpolnjevanju obveznosti iz te direktive;

(b) hčerinska družba spoštuje ustrezno prilagojeno politiko skrbnega pregleda matične družbe, da bi zagotovili, da so v zvezi s hčerinsko družbo izpolnjene vse obveznosti iz člena 5(1);

(c) hčerinska družba vključi skrbni pregled v vse svoje politike v skladu s členom 5.

Skrbni pregled na ravni skupine iz tega člena hčerinske družbe ne odvezuje njene individualne odgovornosti in obveznosti, da izvajajo skrbni pregled v skladu s to direktivo.

Predlog spremembe 64

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice zagotovijo, da podjetja sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi v skladu z odstavki 2 do 6 tega člena odpravijo dejanske negativne vplive, ki so bili ali bi morali biti prepoznani v skladu s členom 6.

Predlog spremembe 65

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Kadar negativnega vpliva ni mogoče odpraviti, države članice zagotovijo, da podjetja čim bolj zmanjšajo obseg takega vpliva.

Predlog spremembe 66

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 3 – točka b

Predlog spremembe

1. Države članice zagotovijo, da podjetja sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi v skladu z odstavki 2 do 6 tega člena odpravijo dejanske negativne vplive, ki so bili ali bi morali biti prepoznani v skladu s členom 6, **upoštevajoč raven vpletenosti podjetja v dejanske negativne vplive.**

Predlog spremembe

2. Kadar negativnega vpliva ni mogoče odpraviti, države članice zagotovijo, da podjetja čim bolj zmanjšajo obseg takega vpliva, **ter si pri tem še naprej prizadevajo za njegovo odpravo.**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) pripraviti in izvajati načrt popravljalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za ukrepanje ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav, kadar je to nujno, ker negativnega vpliva ni mogoče takoj odpraviti. Po potrebi se načrt popravljalnih ukrepov pripravi **v posvetovanju** z deležniki;

Predlog spremembe 67
Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 3 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) od neposrednega partnerja, s katerim imajo vzpostavljen poslovni odnos, pridobiti pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja in po potrebi z načrtom popravljalnih ukrepov, **vključno s pridobitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od njegovih partnerjev, kolikor so del vrednostne verige (pogodbena veriženje)**. Kadar so pogodbeno zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 5;

Predlog spremembe 68
Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 3 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(d) izvesti potrebne naložbe, na primer v upravljalne ali proizvodne postopke in infrastrukturo, da se zagotovi skladnost z odstavki 1, 2 in 3;

Predlog spremembe

(b) pripraviti in izvajati načrt popravljalnih ukrepov, **ki vključuje ukrepe**, z razumnimi in jasno določenimi roki za ukrepanje ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav, kadar je to nujno, ker negativnega vpliva ni mogoče takoj odpraviti. **Akcijski načrt je sorazmeren s pomembnostjo in obsegom negativnega vpliva ter prispevkom ravnanja podjetja k negativnemu vplivu**. Po potrebi se načrt popravljalnih ukrepov pripravi **s smiselnim posvetovanjem z zadevnimi deležniki in ob njihovem sodelovanju**;

Predlog spremembe

(c) od neposrednega partnerja, s katerim imajo vzpostavljen poslovni odnos, pridobiti pogodbeno **ali druga** zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja in po potrebi z načrtom popravljalnih ukrepov. Kadar so pogodbeno zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 5;

Predlog spremembe

(d) izvesti potrebne naložbe, na primer v upravljalne ali proizvodne postopke, **krepitev zmogljivosti, skupne ukrepe za preprečevanje in blažitev** in infrastrukturo, da se zagotovi skladnost z odstavki 1, 2 in

Predlog spremembe 69
Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 3 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(da) posodobiti poslovne strategije, kjer je potrebno, vključno s primernimi praksami trgovanja, javnega naročanja, nabave in oblikovanja cen, da bi preprečili morebitne negativne vplive;

Predlog spremembe 70
Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 3 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(e) zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP, s katerim ima podjetje *vzpostavljen* poslovni odnos, kadar bi skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom popravljalnih ukrepov ogrozila sposobnost preživetja MSP;

(e) zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP, s katerim ima podjetje poslovni odnos;

Predlog spremembe 71
Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

4. Kar zadeva dejanske negativne vplive, ki jih z ukrepi iz odstavka 3 ni bilo mogoče odpraviti ali ustrezno ublažiti, si lahko podjetje prizadeva skleniti pogodbo s partnerjem, s katerim ima posreden odnos, da bi tako doseglo skladnost s kodeksom ravnanja podjetja ali načrtom popravljalnih ukrepov. Kadar je takšna pogodba sklenjena, se uporablja odstavek 5.

črtano

Predlog spremembe 72
Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 6 – pododstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) začasno prekiniti poslovne odnose z zadevnim partnerjem, medtem ko izvaja prizadevanja za odpravo **negativnega vpliva** ali **čim večje zmanjšanje njegovega obsega**, ali

Predlog spremembe

(a) začasno prekiniti poslovne odnose z zadevnim partnerjem, medtem ko izvaja prizadevanja za odpravo ali **blažitev obsega negativnega vpliva**, ali

Predlog spremembe 73
Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 6 – pododstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) prekiniti poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če se negativni vpliv šteje za resnega.

Predlog spremembe

(b) prekiniti poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če se negativni vpliv šteje za resnega **ali če pogoji za začasno prekinitev iz točke (a), kot je blažitev, niso izpolnjeni.**

Predlog spremembe 74
Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 6 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Podjetje pred sprejetjem take odločitve pravočasno sodeluje z deležniki, na katere vpliva odločitev o začasni ali trajni prekinitvi poslovnega odnosa, ter oceni posledice, povezane z začasno ali trajno prekinitvijo odnosa, in morebitne negativne vplive, ki bi jih lahko imela.

Predlog spremembe 75
Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 6 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo možnost prekinitve poslovnega odnosa v pogodbah,

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo možnost **začasne ali trajne** prekinitve poslovnega

ki jih ureja njihova zakonodaja.

odnosa v pogodbah, ki jih ureja njihova zakonodaja.

Predlog spremembe 76

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 6 – pododstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Podjetja umik uporabljajo le kot zadnjo možnost, pri čemer upoštevajo zlasti dejstvo, da lahko umik poslabša negativne vplive.

Predlog spremembe 77

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 6 – pododstavek 2 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Z odstopanjem od prvega pododstavka se v primeru višje sile, ki močno vpliva na dejavnosti v vrednostni verigi podjetja, od podjetja ne zahteva, da začasno ali trajno prekine poslovni odnos, in se mu ne prepreči sklepanje novih ali podaljšanje obstoječih poslovnih odnosov za največ šest mesecev, da bi izpolnilo svoje pogodbene obveznosti do drugih trgovinskih partnerjev. Podjetja nemudoma sprejmejo vse razumne ukrepe, da zagotovijo reorganizacijo svojih vrednostnih verig, in poiščejo druge načine za zagotavljanje zadevnega blaga ali storitev, da bi lahko čim prej izpolnila zahteve iz prvega pododstavka.

Predlog spremembe 78

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

1. Države članice zagotovijo, da podjetja osebam in organizacijam iz odstavka 2 omogočijo, da pri njih vložijo

1. Države članice zagotovijo, da podjetja osebam in organizacijam iz odstavka 2 omogočijo, da pri njih

pritožbe, kadar imajo upravičene pomisleke glede dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in negativnih vplivov na okolje v zvezi z lastnim poslovanjem podjetij, poslovanjem njihovih hčerinskih družb in **njihovimi vrednostnimi verigami**.

enostavno vložijo pritožbe **in zgodnja opozorila**, kadar imajo upravičene pomisleke glede dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in **dejanskih in morebitnih** negativnih vplivov na okolje v zvezi z lastnim poslovanjem podjetij, poslovanjem njihovih hčerinskih družb in **subjektov, s katerimi ima podjetje poslovni odnos v njihovih vrednostnih verigah**. Pritožba temelji na objektivnih dejstvih in je **ustrezno dokumentirana**.

Predlog spremembe 79

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 2 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Države članice zagotovijo, da lahko pritožbe vložijo:

Predlog spremembe

2. Države članice zagotovijo, da **je pritožbeni mehanizem iz odstavka 1 varen, pravičen, dostopen in pregleden ter da** lahko pritožbe vložijo:

Predlog spremembe 80

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) osebe, ki so prizadete ali ki upravičeno domnevajo, da **bi** jih negativni vpliv **lahko** prizadel;

Predlog spremembe

(a) osebe, ki so **neposredno** prizadete ali ki upravičeno domnevajo, da jih **bo** negativni vpliv **neposredno** prizadel;

Predlog spremembe 81

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) sindikati in drugi predstavniki delavcev, ki zastopajo posameznike, ki delajo v zadevni vrednostni verigi;

Predlog spremembe

(b) sindikati in drugi predstavniki delavcev, ki zastopajo posameznike, ki delajo v **celotni** zadevni vrednostni verigi, **ki jih je prizadel ali utemeljeno domnevajo, da jih bo prizadel negativni**

vpliv;

Predlog spremembe 82
Predlog direktive
Člen 9 – odstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) organizacije civilne družbe, ki delujejo na področjih, povezanih z zadevno vrednostno verigo.

Predlog spremembe

(c) organizacije civilne družbe, ki delujejo na področjih, povezanih z zadevno vrednostno verigo, **v zvezi z osebami, ki jih je prizadel ali utemeljeno domnevajo, da jih bo prizadel negativen vpliv.**

Predlog spremembe 83
Predlog direktive
Člen 9 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice zagotovijo, da podjetja vzpostavijo postopek za obravnavanje pritožb iz odstavka 1, vključno s postopkom v primeru, kadar podjetje meni, da je pritožba neutemeljena, ter o teh postopkih obvestijo zadevne **delavce in sindikate**. Države članice zagotovijo, da se v primeru utemeljene pritožbe šteje, da je negativni vpliv, ki je predmet pritožbe, prepoznan v smislu člena 6.

Predlog spremembe

3. Države članice zagotovijo, da podjetja vzpostavijo **varen** postopek za obravnavanje pritožb iz odstavka 1, vključno s postopkom v primeru, kadar podjetje meni, da je pritožba neutemeljena, ter o teh postopkih obvestijo zadevne **deležnike, vključno z delavci in sindikati**. Države članice zagotovijo, da se v primeru utemeljene pritožbe šteje, da je negativni vpliv, ki je predmet pritožbe, prepoznan v smislu člena 6. **Države članice zagotovijo, da se pritožbe lahko vložijo anonimno in zaupno.**

Države članice zagotovijo da se vse informacije, ki se objavijo v zvezi s pritožbami, objavijo na način, ki ne ogroža varnosti deležnikov, med drugim se ne razkrije njihova identiteta.

Predlog spremembe 84
Predlog direktive
Člen 9 – odstavek 4 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(b) do **srečanja** s predstavniki podjetja na ustrezni ravni, da bi razpravljali o morebitnih ali dejanskih resnih negativnih vplivih, ki so predmet pritožbe.

Predlog spremembe 85

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 4 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe 86

Predlog direktive

Člen 10 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da podjetja izvajajo redna ocenjevanja svojega lastnega poslovanja in ukrepov, poslovanja in ukrepov svojih hčerinskih družb ter – kadar so povezani z vrednostnimi verigami podjetja – poslovanja in ukrepov vzpostavljenih poslovnih odnosov, da bi spremljala učinkovitost prepoznavanja, preprečevanja, ublažitve in odprave negativnih vplivov na človekove pravice in okolje ter čim večjega zmanjšanja njihovega obsega. Taka ocenjevanja po potrebi temeljijo na kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikih ter se izvajajo vsaj vsakih 12 mesecev in kadar koli obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da se lahko pojavijo pomembna nova tveganja za pojav navedenih negativnih vplivov. Politika skrbnega pregleda se posodobi v skladu z rezultati teh ocenjevanj.

(b) do **sodelovanja** s predstavniki podjetja na ustrezni ravni, da bi razpravljali o morebitnih ali dejanskih resnih negativnih vplivih, ki so predmet pritožbe.

Predlog spremembe

(ba) prejeti pravočasne in učinkovite informacije o korakih in ukrepih, sprejetih v okviru posamezne vložene pritožbe.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da podjetja izvajajo redna ocenjevanja svojega lastnega poslovanja in ukrepov, poslovanja in ukrepov svojih hčerinskih družb ter – kadar so povezani z vrednostnimi verigami podjetja – poslovanja in ukrepov vzpostavljenih poslovnih odnosov, da bi spremljala učinkovitost prepoznavanja, preprečevanja, ublažitve in odprave negativnih vplivov na človekove pravice in okolje ter čim večjega zmanjšanja njihovega obsega. Taka ocenjevanja po potrebi temeljijo na kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikih ter **na smiselnem sodelovanju z zadevnimi deležniki in se izvajajo vsaj vsakih 12 mesecev in kadar koli obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da se lahko pojavijo pomembna nova tveganja za pojav navedenih negativnih vplivov. Pri podjetjih, ki so dejavna v enem od sektorjev iz člena 2(1)(b), ocenjevanja vključujejo tudi podrobnosti o tveganjih, ki so značilna za ta sektor.** Politika skrbnega pregleda se posodobi v skladu z rezultati teh

ocenjevanj. **Države članice zagotovijo, da podjetja razkrijejo ustrezne informacije o rezultatih teh ocen v skladu s členom 11.**

Predlog spremembe 87
Predlog direktive
Člen 11 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da podjetja, za katera ne veljajo zahteve glede poročanja iz členov 19a in 29a Direktive 2013/34/EU, poročajo o zadevah, ki jih zajema ta direktiva, tako da na svojem spletnem mestu objavijo letno poročilo v jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnem poslovanju. Poročilo se objavi vsako leto do 30. aprila in zajema predhodno koledarsko leto.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da podjetja, za katera ne veljajo zahteve glede poročanja iz členov 19a in 29a Direktive 2013/34/EU, poročajo o zadevah, ki jih zajema ta direktiva, tako da na svojem spletnem mestu **dostopno in pravočasno** objavijo letno poročilo, **skladno s temi zahtevami te direktive**, v jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnem poslovanju. **To poročanje bi moralo biti dostopno in dovolj podrobno, da se dokaže skladnost postopka skrbnega pregleda podjetja s to direktivo.** Poročilo se objavi vsako leto do 30. aprila in zajema predhodno koledarsko leto.

Predlog spremembe 88
Predlog direktive
Člen 11 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija v skladu s členom 28 **sprejme delegirane akte** v zvezi z vsebino in merili za tako poročanje iz odstavka 1, v katerih določi informacije o opisu skrbnega pregleda, morebitnih in dejanskih negativnih vplivih ter ukrepov, sprejetih v zvezi s **temi vplivi**.

Predlog spremembe

Komisija **sprejme delegirane akte** v skladu s členom 28 v zvezi z vsebino in merili za tako poročanje iz odstavka 1, v katerih določi informacije o opisu skrbnega pregleda, morebitnih in dejanskih negativnih vplivih ter ukrepov, sprejetih v zvezi s **tem, ter povezane informacije za podporo podjetjem, njihovim hčerinskim družbam in poslovnim partnerjem v državah v razvoju pri prepoznavanju, preprečevanju in učinkovitem obravnavanju dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje.**

Predlog spremembe 89
Predlog direktive
Člen 11 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Komisija kot del teh delegiranih aktov zagotovi možnost poenostavljenega poročanja in razvije postopke za takšno poenostavljeno poročanje ter opredeli, katera podjetja lahko uporabijo poenostavljen postopek poročanja v skladu s pristopom, ki temelji na tveganju. Podjetja, ki želijo uporabiti poenostavljeni postopek poročanja, zaprosijo za odobritev ustreznega nacionalnega pristojnega organa.

Predlog spremembe 90
Predlog direktive
Člen 11 – odstavek 2 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Komisija lahko tudi določi tudi pogoje, pod katerimi se lahko podjetja iz odstavka 1 pri izpolnjevanju svojih obveznosti poročanja iz tega člena oprejo na konsolidirano poročanje skupine, katere del so.

Predlog spremembe 91
Predlog direktive
Člen 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 11a

Sodelovanje z deležniki

Države članice zagotovijo, da podjetja učinkovito, varno in smiselno vključujejo deležnike pri izpolnjevanju njihovih obveznosti v skladu s členi 4 do 11. Komisija sprejme smernice o sodelovanju

z deležniki.

Predlog spremembe 92
Predlog direktive
Člen 13 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Da bi zagotovila podporo podjetjem ali organom držav članic glede tega, kako bi morala podjetja izpolnjevati svoje obveznosti skrbnega pregleda, **lahko** Komisija v posvetovanju z državami članicami in deležniki, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Evropsko agencijo za okolje ter po potrebi z mednarodnimi organi, ki imajo strokovno znanje s področja skrbnega pregleda, izda smernice, **vključno s smernicami** za določene sektorje ali določene **negativne** vplive.

Predlog spremembe 93
Predlog direktive
Člen 13 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Da bi zagotovila podporo podjetjem ali organom držav članic glede tega, kako bi morala podjetja izpolnjevati svoje obveznosti skrbnega pregleda, Komisija v posvetovanju z državami članicami, **industrijo in ustreznimi** deležniki, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Evropsko agencijo za okolje ter po potrebi z mednarodnimi organi, ki imajo strokovno znanje s področja skrbnega pregleda, izda **splošne** smernice, **pa tudi smernice** za določene sektorje ali določene **vplive. Te smernice zlasti olajšajo izpolnjevanje zahtev te direktive vsem podjetjem in njihovim poslovnim partnerjem, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Smernice upoštevajo zlasti potrebe malih in srednjih podjetij ter omogočajo upravno in finančno pomoč.**

Navedene smernice podjetjem pomagajo pri izpolnjevanju obveznosti skrbnega pregleda v skladu s členi 6 do 11, in sicer z zagotavljanjem smernic o tem, kako bi bilo mogoče zahteve iz različnih aktov Unije najučinkoviteje izpolniti, da bi se zagotovili enaki konkurenčni pogoji v Uniji in dosledno izvajanje te direktive. Te smernice se objavijo pred začetkom veljavnosti te direktive ter se redno pregledujejo in posodablajo, ob tem pa se upošteva najnovejši razvoj dogodkov v

zadevnih sektorjih.

Predlog spremembe 94
Predlog direktive
Člen 14 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Za zagotavljanje informacij in podpore podjetjem in partnerjem, s katerimi imajo podjetja **vzpostavljene** poslovne odnose v svojih vrednostnih verigah, pri njihovih prizadevanjih za **izpolnjevanje obveznosti iz te direktive** države članice posamično ali skupaj vzpostavijo in upravljajo namenska spletna mesta, platforme ali portale. V zvezi s tem se **posebna pozornost nameni** MSP, ki so prisotna v vrednostnih verigah podjetij.

Predlog spremembe

1. Za zagotavljanje informacij in podpore podjetjem in partnerjem, s katerimi imajo podjetja poslovne odnose v svojih vrednostnih verigah, pri njihovih prizadevanjih za **skladnost s to direktivo** države članice posamično ali skupaj vzpostavijo in upravljajo namenska spletna mesta, platforme ali portale. V zvezi s tem se **te informacije, nasveti in podpora namenijo zlasti** MSP, ki so prisotna v vrednostnih verigah podjetij, **in so prilagojeni njihovim posebnim potrebam.**

Predlog spremembe 95
Predlog direktive
Člen 14 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. **Brez poseganja v veljavna pravila o državni pomoči** lahko države članice **finančno podprejo MSP.**

Predlog spremembe

2. **Države članice lahko finančno podprejo MSP, da bi jim pomagale pri izpolnjevanju zahtev glede skrbnega pregleda. Poleg tega lahko države članice podpirajo deležnike pri uveljavljanju njihovih pravic iz te direktive. To lahko zajema vzpostavitev namenskih spletišč, platform ali portalov. Ta odstavek ne posega v veljavna pravila o državni pomoči.**

Predlog spremembe 96
Predlog direktive
Člen 14 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Komisija **lahko** na podlagi obstoječih ukrepov Unije, ki podpirajo

Predlog spremembe

3. Komisija, **tudi zaradi zagotavljanja skladnosti**, na podlagi obstoječih ukrepov

skrbni pregled v Uniji in tretjih državah, dopolni podporne ukrepe držav članic ter oblikuje nove ukrepe, vključno z olajšanjem skupnih pobud deležnikov, da bi podjetjem pomagala pri izpolnjevanju njihovih obveznosti.

Predlog spremembe 97
Predlog direktive
Člen 14 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Podjetja se lahko pri izvajanju obveznosti iz členov 5 do 11 te direktive oprejo na industrijske sheme in večdeležniške pobude, kolikor so te primerne za podporo izpolnjevanju navedenih obveznosti. Komisija in države članice **lahko** olajšajo razširjanje informacij o takih shemah ali pobudah in njihovih rezultatih. Komisija **lahko** v sodelovanju z državami članicami **izda** smernice za oceno primernosti industrijskih shem in večdeležniških pobud.

Unije, ki podpirajo skrbni pregled v Uniji in tretjih državah, dopolni podporne ukrepe držav članic ter oblikuje nove ukrepe, vključno z olajšanjem skupnih pobud deležnikov, da bi podjetjem pomagala pri izpolnjevanju njihovih obveznosti.

Predlog spremembe

4. Podjetja se lahko pri izvajanju obveznosti iz členov 5 do 11 te direktive oprejo na industrijske sheme in večdeležniške pobude, kolikor so te primerne za podporo izpolnjevanju navedenih obveznosti. Komisija in države članice olajšajo razširjanje informacij o takih shemah ali pobudah in njihovih rezultatih. Komisija v sodelovanju z državami članicami **in ustreznimi deležniki izda** smernice za oceno primernosti industrijskih shem in večdeležniških pobud. **Komisija razvije sistem, s katerim se lahko uradno priznajo sektorske sheme in večdeležniške pobude. Med merili za oceno primernosti industrijske sheme sta vključitev vidikov civilne družbe v revizije ter usmerjanje standardov in pritožbenega postopka. Skladnost s priznanimi medsektorskimi shemami in večdeležniškimi pobudami prispeva k zagotavljanju skladnosti z zahtevami glede skrbnega pregleda iz členov 5 do 11. Komisija najpozneje eno leto po začetku veljavnosti te direktive objavi in posodablja seznam priznanih sektorskih shem in večdeležniških pobud. Zanašanje na industrijske sheme in večdeležniške pobude podjetja ne odvezuje njegove individualne odgovornosti in obveznosti, da opravi skrbni pregled v skladu s to direktivo.**

Predlog spremembe 98
Predlog direktive
Člen 14 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 14a

Enotna kontaktna točka

- 1. Vsaka država članica imenuje nacionalno enotno kontaktno točko za skrben pregled v podjetjih glede trajnosti. Države članice lahko to vlogo dodelijo obstoječemu organu. Kadar država članica določi le en pristojni organ, je lahko ta tudi enotna kontaktna točka.***
- 2. Podjetja lahko prek te enotne kontaktne točke zaprosijo za smernice in pridobijo dodatno podporo in informacije o tem, kako najbolje izpolniti svoje obveznosti skrbnega pregleda. Te informacije, nasveti in podpora so praktični in prilagojeni posebnim potrebam zlasti MSP.***
- 3. Enotna kontaktna točka ima lahko tudi povezovalno funkcijo za zagotovitev čezmejnega sodelovanja organov držav članic in z ustreznimi organi v drugih državah članicah prek sodelovanja z evropsko nadzorno mrežo iz člena 21.***
- 4. Komisija usklajuje pobude držav članic iz odstavka 1 in zagotovi edinstven portal, ki je zlahka dostopen v vseh uradnih jezikih EU. Na njem zagotovi tudi ustrezne informacije o človekovih pravicah in okoljskih razmerah po vsem svetu, pri čemer posebno pozornost nameni sektorjem iz člena 2(1)(b) in (2)(b).***

Predlog spremembe 99
Predlog direktive
Člen 16 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

4. Države članice zagotovijo, da vsako podjetje pooblasti svojega pooblaščenega zastopnika za prejemanje sporočil nadzornih organov o vseh zadevah, ki so potrebne za zagotavljanje skladnosti z nacionalnimi določbami za prenos te direktive in njihovo izvrševanje. Podjetja morajo svojemu pooblaščenemu zastopniku zagotoviti potrebna pooblastila in vire za sodelovanje z nadzornimi organi.

4. Države članice zagotovijo, da vsako podjetje pooblasti svojega pooblaščenega zastopnika za **neposredno in hitro** prejemanje sporočil nadzornih organov o vseh zadevah, ki so potrebne za zagotavljanje skladnosti z nacionalnimi določbami za prenos te direktive in njihovo izvrševanje. Podjetja morajo svojemu pooblaščenemu zastopniku zagotoviti potrebna pooblastila in vire za **učinkovito** sodelovanje z nadzornimi organi.

Predlog spremembe 100

Predlog direktive

Člen 17 – odstavek 1 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

En nadzorni organ deluje tudi kot enotna kontaktna točka za podjetja in gospodarske subjekte v skladu s členom 14a.

Predlog spremembe 101

Predlog direktive

Člen 17 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

6. Države članice do datuma, določenega v členu 30(1), točka (a), obvestijo Komisijo o imenih in kontaktnih podatkih nadzornih organov, imenovanih v skladu s tem členom, ter o posameznih pristojnostih v primeru imenovanja več nadzornih organov. Komisijo obvestijo o vseh spremembah v zvezi s tem.

6. Države članice do datuma, določenega v členu 30(1), točka (a), obvestijo Komisijo o imenih in kontaktnih podatkih nadzornih organov ***in, po potrebi, zadevnih pristojnostih teh organov***, imenovanih v skladu s tem členom, ter o posameznih pristojnostih v primeru imenovanja več nadzornih organov. Komisijo obvestijo o vseh spremembah v zvezi s tem.

Predlog spremembe 102

Predlog direktive

Člen 17 – odstavek 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

7a. *Države članice zagotovijo, da imajo nadzorni organi ustrezno znanje, izkušnje in spretnosti v zvezi s človekovimi pravicami, upravljanjem poslovanja in podnebjem, da lahko opravljajo svoje naloge iz te direktive in izvajajo svoja pooblastila.*

Predlog spremembe 103
Predlog direktive
Člen 17 – odstavek 7 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

7b. *Države članice zagotovijo, da nadzorni organi objavijo in dajo na voljo letno poročilo o zadevnih dejavnostih, prihodnjem delovnem načrtu in prednostnih nalogah ter po potrebi informacijah o sankcijah in odločitvah.*

Predlog spremembe 104
Predlog direktive
Člen 18 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. *Nadzorni organi svoje dejavnosti izvajajo v skladu z načelom sorazmernosti in v zvezi s skrbnim pregledom za podjetja ustrezno upoštevajo pristop, ki temelji na tveganju.*

Predlog spremembe 105
Predlog direktive
Člen 18 – odstavek 5 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(c) sprejmejo lahkočasne ukrepe, da se prepreči tveganje nastanka resne **in** nepopravljive škode.

(c) sprejmejo lahkočasne ukrepe, da se prepreči tveganje nastanka resne **ali** nepopravljive škode.

Predlog spremembe 106

Predlog direktive

Člen 19 – odstavek 3 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice poskrbijo, da ti postopki zagotovijo varnost teh oseb, tudi tako, da pomisleki in informacije, katerih razkritje bi lahko škodilo zadevni osebi, ostanejo anonimne in zaupne.

Predlog spremembe 107

Predlog direktive

Člen 19 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

4. Nadzorni organ čim prej in v skladu z ustreznimi določbami nacionalnega prava ter v skladu s pravom Unije obvesti osebo iz odstavka 1 o rezultatu ocene podanih utemeljenih pomislekov in navede razloge **zanjo**.

4. Nadzorni organ čim prej in v skladu z ustreznimi določbami nacionalnega prava ter v skladu s pravom Unije obvesti osebo iz odstavka 1 o rezultatu ocene podanih utemeljenih pomislekov in **svojih odločitvah ter** navede razloge **za to**.

Predlog spremembe 108

Predlog direktive

Člen 19 – odstavek 5 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da nadzorni organi vzpostavijo lahko dostopne kanale za prejetje utemeljenih pomislekov. Taki sistemi bi morali biti brezplačno na voljo v ustreznih jezikih. Ti postopki so pošteni, pravični, pravočasni in ne pretirano dragi ter, kjer je to primerno, zagotavljajo ustrezna in učinkovita pravna sredstva.

Predlog spremembe 109

Predlog direktive

Člen 20 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

1. Države članice določijo pravila o sankcijah, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te sankcije izvajajo. Te sankcije morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

1. Države članice določijo pravila o sankcijah, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te sankcije izvajajo. Te sankcije morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. **Države članice ustrezno upoštevajo izmenjavo informacij v okviru evropske mreže nadzornih organov, da se zagotovi uskladitev sankcij v Uniji.**

Predlog spremembe 110
Predlog direktive
Člen 20 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Pri odločanju o uvedbi sankcij in, v primeru uvedbe, pri določanju njihove narave in ustrezne ravni se odvisno od primera ustrezno upoštevajo prizadevanja podjetja za izpolnitev vseh popravniških ukrepov, ki jih od njega zahteva nadzorni organ, vse izvedene naložbe in vsa ciljno usmerjena podpora, zagotovljena v skladu s členoma 7 in 8, ter sodelovanje z drugimi subjekti za obravnavanje negativnih vplivov v njegovih vrednostnih verigah.

Predlog spremembe

2. Pri odločanju o uvedbi sankcij in, v primeru uvedbe, pri določanju njihove narave in ustrezne ravni se odvisno od primera ustrezno upoštevajo prizadevanja podjetja za izpolnitev vseh popravniških ukrepov, ki jih od njega zahteva nadzorni organ, vse izvedene naložbe in vsa ciljno usmerjena podpora, zagotovljena v skladu s členoma 7 in 8, **morebitni kumulativni učinki drugih sankcij, ki so bile že naložene podjetju**, ter sodelovanje z drugimi subjekti za obravnavanje negativnih vplivov v njegovih vrednostnih verigah.

Predlog spremembe 111
Predlog direktive
Člen 21 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija vzpostavi evropsko mrežo nadzornih organov, ki jo sestavljajo predstavniki nadzornih organov. Mreža **olajšuje** sodelovanje nadzornih organov ter koordinacijo in usklajevanje njihovih regulativnih, preiskovalnih in nadzornih praks ter praks sankcioniranja in po potrebi

Predlog spremembe

Komisija vzpostavi evropsko mrežo nadzornih organov, ki jo sestavljajo predstavniki nadzornih organov. Mreža **deluje kot platforma za** sodelovanje nadzornih organov ter koordinacijo in usklajevanje njihovih regulativnih, preiskovalnih in nadzornih praks ter praks sankcioniranja in po potrebi izmenjavo

izmenjavo informacij med njimi.

informacij med njimi, *pa tudi razkritje zadevnih letnih dejavnosti mreže. Zlasti olajšuje razvoj usklajenega pristopa k sankcijam, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, vključno z določitvijo, brez poseganja v nacionalno kazensko pravo, skupnega obsega in skupnih meril za kazni.*

Predlog spremembe 112
Predlog direktive
Člen 21 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. Nadzorni organi, ki niso enotna kontaktna točka v državi članici in izvajajo dejavnosti v skladu s to direktivo, delijo ustrezne informacije z enotno kontaktno točko, da bi zagotovili, da ima enotna kontaktna točka potrebne informacije za opravljanje svojih nalog.

Predlog spremembe 113
Predlog direktive
Člen 29 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Komisija *najpozneje* ... [OP vstavi datum = sedem let od datuma začetka veljavnosti te direktive] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive. V poročilu so ocenjena učinkovitost te direktive pri doseganju njenih ciljev in naslednja vprašanja:

Komisija *do* ... [OP vstavi datum = sedem let od datuma začetka veljavnosti te direktive] *in nato vsaka tri leta* Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive. V poročilu so ocenjena učinkovitost te direktive pri doseganju njenih ciljev in naslednja vprašanja:

Predlog spremembe 114
Predlog direktive
Člen 29 – odstavek 1 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(da) ali je treba sprejeti zakonodajne

spremembe;

Predlog spremembe 115
Predlog direktive
Člen 29 – odstavek 1 – točka d b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(db) vključenost deležnikov v zadevne procese skrbnega pregleda;

Predlog spremembe 116
Predlog direktive
Člen 29 – odstavek 1 – točka d c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(dc) zblíževanje in razhajanja med državami članicami v nacionalnih zakonodajah po izvajanju te direktive;

Predlog spremembe 117
Predlog direktive
Člen 29 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Komisija do ... [tri leta po datumu začetka veljavnosti te direktive] pregleda učinek te direktive na MSP, vključno s povezanimi posrednimi stroški ter njenimi gospodarskimi, socialnimi in okoljskimi učinki, pri čemer se opiše in oceni učinkovitost različnih ukrepov in orodij za podporo, ki jih Komisija in države članice zagotavljajo MSP.

POSTOPEK V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Naslov	Skrbni pregled v podjetjih glede trajnostnosti in sprememba Direktive (EU) 2019/1937		
Referenčni dokumenti	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)		
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	JURI 4.4.2022		
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	IMCO 4.4.2022		
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Deirdre Clune 21.4.2022		
Obravnavanje v odboru	26.10.2022	29.11.2022	8.12.2022
Datum sprejetja	2.3.2023		
Izid končnega glasovanja	+: -: 0:	23 15 0	
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Adam Bielan, Anna Cavazzini, Deirdre Clune, David Cormand, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Beata Mazurek, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Róza Thun und Hohenstein, Marion Walsmann, Marco Zullo		
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Clara Aguilera, Marc Angel, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Christian Doleschal, Malte Gallée, Ivars Ijabs, Katrin Langensiepen, Cvetelina Penkova (Tsvetelina Penkova), Romana Tomc, Kosma Złotowski		
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Patrick Breyer, José Manuel Fernandes, Ljudmila Novak, Javier Zarzalejos		

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

23	+
ECR	Adam Bielan, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek, Kosma Zlotowski
PPE	Deirdre Clune, Christian Doleschal, José Manuel Fernandes, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Ljudmila Novak, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Romana Tomc, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Róza Thun und Hohenstein, Marco Zullo

15	-
S&D	Alex Agius Saliba, Clara Aguilera, Marc Angel, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Cvetelina Penkova (Tsvetelina Penkova), René Repasi
The Left	Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Patrick Breyer, Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Katrin Langensiepen

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani